R/P/P/2025/II

प्रश्न-पुस्तिका क्र.
Question Booklet No.

252600085

विषय-संस्कृत
Subject-SANSKRIT
द्वितीय प्रश्न-पत्र (ऐच्छिक)
Paper II (Optional)
विषय कोड-26
Subject-Code-26

SET A

नाम
Name

अनुक्रमांक
Roll No.

← परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक दिए गए खानों में लिखें।
Candidate should write his/her Roll No. in the given boxes.

मुद्रित पृष्ठों की संख्या/No. of Printed Pages : 12 | कुल प्रश्नों की संख्या/Total No. of Questions : 100

समय : 3 घण्टे प्रथम व द्वितीय प्रश्न-पत्र मिलाकर हल करने हेतु | अधिकतम पूर्णांक/Maximum Marks : 200

Time Allowed : 3 Hours to complete both Ist and IInd question paper

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. प्रत्येक प्रश्न में चार विकल्प हैं। प्रत्येक प्रश्न का केवल एक ही उत्तर सही है। उचित विकल्प चुनें और उत्तर-पत्रक (ओ.एम.आर. शीट) पर सम्बन्धित वृत्त को काले बॉल प्वॉइंट पेन से काला करें।
2. इस परीक्षा में दो प्रश्न-पत्र हैं जिसमें कुल मिलाकर 150 वस्तुनिष्ठ प्रकार के प्रश्न हैं तथा प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है। दोनों प्रश्न-पत्र व सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक सही उत्तर के लिए 2 अंक दिये जायेंगे। अनुत्तरित प्रश्न के लिये कोई अंक नहीं है। ऋणात्मक मूल्यांकन का प्रावधान नहीं है।

प्रश्न-पत्र I	सामान्य प्रश्न-पत्र	(प्रश्न संख्या 1-50)
प्रश्न-पत्र II	परीक्षार्थी द्वारा चयनित विषय का प्रश्न-पत्र	(प्रश्न संख्या 51-150)

3. इस प्रश्न-पुस्तिका में पृष्ठों की संख्या आवरण पृष्ठ पर दर्शाई गई है। परीक्षार्थी को सलाह दी जाती है कि वे सुनिश्चित करें कि प्रश्न-पुस्तिका के सभी पृष्ठ ठीक से मुद्रित और जिल्दबंद हों। अन्यथा वे उसी सेट की दूसरी प्रश्न-पुस्तिका तत्काल माँग लें।
4. कृपया उत्तर-पत्रक (ओ.एम.आर. शीट) पर निर्धारित स्थानों पर ही आवश्यक प्रविष्टियाँ करें, अन्य स्थानों पर नहीं।
5. परीक्षार्थी सभी रफ कार्य प्रश्न-पुस्तिका के निर्धारित स्थान पर ही करें, अन्यत्र कहीं नहीं तथा उत्तर-पत्र (ओ.एम.आर. शीट) पर भी नहीं।
6. किसी प्रकार का केल्कुलेटर, लॉग टेबल व किसी प्रकार का इलेक्ट्रानिक डिवाइस आदि का प्रयोग वर्जित है।
7. जब आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने का निर्देश दिया जाये उसके पश्चात् ही उत्तर-पत्रक (ओ.एम.आर. शीट) में उत्तर को चिन्हित करने के लिये केवल काले बॉल प्वॉइंट पेन का प्रयोग करें।
8. परीक्षा समाप्त होने के पश्चात् ओ.एम.आर. शीट वीक्षक को सौंपने के पश्चात् ही अभ्यर्थी कक्ष छोड़ेंगे।
9. उत्तर-पत्रक (ओ.एम.आर.) पर उत्तर देने से पहले दिए गए निर्देशों का पालन करना सुनिश्चित करें।

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

1. **Each question has four options. There is only one correct answer to each question. Choose the appropriate option and darken/blacken the corresponding circle on the Answer Sheet (OMR Sheet) with black point pen.**
2. **In this examination there are two question papers, consisting of 150 objective type questions and each question carries 2 marks. Both the question papers and all the questions are compulsory. Two (2) marks shall be awarded for each correct answer. Unanswered question will not be given any marks. There is no provisions for Negative Marking.**

Paper I	**General paper**	**(Q. No. 1-50)**
Paper II	**Question paper on the Subject opted by the examinee**	**(Q. No. 51-150)**

3. **No. of pages consisting of this question booklet is indicated over the cover page. Candidates are advised to ensure that all the pages of Question Booklet are properly printed and binded. Otherwise they may demand the other Question Booklet of the same set.**
4. **Kindly make necessary entries on the Answer Sheet (OMR Sheet) only at the places indicated and nowhere else.**
5. **Examinee should do all rough work on the spaces meant for rough work on the pages given in the Question Booklet and nowhere else, not even on the Answer Sheet (OMR Sheet).**
6. **Use of any type of calculator, log table or any type of electronic devices etc. are not allowed.**
7. **Use only black ball point pen to mark the answers in the Answer Sheet (OMR Sheet) only after you are instructed to open the Question Booklet.**
8. **Candidates will leave the Examination Hall only after handing over the Answer Sheet (OMR Sheet) to the Invigilator at the end of the examination.**
9. **Before answering on Answer Sheet (OMR Sheet) ensure to follow the instructions given for that.**

(SPACE FOR ROUGH WORK)

रफ़ कार्य के लिए जगह

51. शुक्लकृष्णभेदात्मकः वेदविशेषः कः ?

(A) यजुर्वेदः (B) ऋग्वेदः

(C) सामवेदः (D) अथर्ववेदः

52. तैत्तिरीयशाखासम्बद्धः वेदविशेषः कः ?

(A) शुक्लयजुर्वेदः (B) सामवेदः

(C) कृष्णयजुर्वेदः (D) अथर्ववेदः

53. ब्रह्मा कस्य वेदविशेषस्य ऋत्विगस्ति ?

(A) ऋग्वेदस्य (B) अथर्ववेदस्य

(C) यजुर्वेदस्य (D) सामवेदस्य

54. स्वरवर्णाद्युच्चारणप्रकारबोधकं वेदाङ्गम् –

(A) निरुक्तम् (B) शिक्षा

(C) व्याकरणम् (D) कल्पम्

55. कल्पवेदाङ्गस्य कति विभागाः विद्यन्ते ?

(A) अष्ट (B) सप्त

(C) षोडश (D) चत्वारः

56. सम्प्रति अथर्ववेदस्य कति शाखा उपलभ्यन्ते ?

(A) 3 (B) 6

(C) 9 (D) 12

57. यम-यमीसंवादस्य सम्बद्धस्य वेदविशेषः कः ?

(A) यजुर्वेदः (B) ऋग्वेदः

(C) सामवेदः (D) अथर्ववेदः

58. बृहदारण्यक-सम्बद्धो वेदविशेषः कः ?

(A) यजुर्वेदः

(B) ऋग्वेदः

(C) सामवेदः

(D) अथर्ववेदः

59. श्रोत्ररूपेण प्रतिष्ठितं वेदाङ्गम् –

(A) व्याकरणम्

(B) निरुक्तम्

(C) शिक्षा

(D) ज्योतिषम्

60. सरमा-पणिसंवादे सरमा का अस्ति ?

(A) अप्सरा (B) नदी

(C) देवी (D) देवशुनी

61. हिरण्यगर्भ: समवर्तताग्रे भूतस्य जात: पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं, द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥
इत्यस्य हिरण्यगर्भसूक्तस्य मन्त्रे क: छन्द: ?

(A) उष्णिक् (B) अनुष्टुप्

(C) त्रिष्टुप् (D) बृहती

62. "अग्निहोत्रं जुहुयात् स्वर्गकाम:" इति कीदृशं वाक्यमस्ति ?

(A) अर्थवादवाक्यम्

(B) नामध्येयवाक्यम्

(C) निषेधवाक्यम्

(D) विधिवाक्यम्

63. सामगानं क: करोति ?

(A) होता (B) अध्वर्यु

(C) ब्रह्मा (D) प्रस्तोता

64. समाम्नाय: इति किम् ?

(A) व्याख्यानम्

(B) गवादिदेवपत्न्यन्त: शब्दसमुदाय:

(C) स्वरा:

(D) व्यञ्जनानि

65. सामवेदे उदात्तस्वराङ्कनं केन अङ्केन क्रियते ?

(A) 4 (B) 3

(C) 2 (D) 1

66. सर्वप्रथमं कस्याग्नेराधानं क्रियते ?

(A) स्मार्त्ताधानस्य (B) श्रौताधानस्य

(C) यथा इच्छा (D) वैश्वदेवस्य

67. एतरेयोपनिषदि कत्यध्यायास्सन्ति ?

(A) त्रय: (B) चत्वार:

(C) पञ्च (D) षट्

68. अग्निमीले पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।
इत्यस्याग्निसूक्तस्य मन्त्रस्य ऋषि: क: ?

(A) मधुच्छन्दा (B) हिरण्यस्तूप:

(C) गौतम: (D) दीर्घतमा

69. दर्शपौर्णमासेष्ट्यारम्भे किन्नाम इष्टि: क्रियते ?

(A) अष्टका (B) अन्वारम्भणीयेष्टि:

(C) सौत्रामाणि: (D) शूलगाव:

70. "अचिनोति बुद्धिमिति वा" कस्य व्युत्पत्तिरस्ति ?

(A) आचार्यस्य (B) पूजनस्य

(C) दानस्य (D) तपस्य

71. "यावज्जीवं सुखं जीवेन्नास्ति मृत्युरगोचरः ।
भस्मीभूतस्य देहस्य पुनरागमनं कुतः ? ॥"
विचारोऽयं केन दर्शनेन सम्बद्धः ?

(A) जैनदर्शनेन

(B) बौद्धदर्शनेन

(C) औलूक्यदर्शनेन

(D) चार्वाकदर्शनेन

72. जैनदर्शनस्य "आत्ममीमांसा" इति प्रसिद्धग्रन्थस्य रचयिता कः ?

(A) उमास्वामी

(B) कुन्दकुन्दाचार्यः

(C) हरिभद्रः

(D) समन्तभद्रः

73. सर्वदर्शनसंग्रहानुसारं येन स्वभावेन जीवादयः पदार्थाः व्यवस्थितास्तेन स्वभावेन मोहसंशयरहितत्वेनावगमः उच्यते –

(A) सम्यग्ज्ञानम्

(B) सम्यग्दर्शनम्

(C) सम्यग्जीवः

(D) सम्यक्चरित्रम्

74. बौद्धदर्शनस्य चतुर्णां सम्प्रदायानां तेषां वादानाञ्च समुचितं मेलनं कुरुत –

I.	वैभाषिकः	(क) विज्ञानवादः
II.	सौत्रान्तिकः	(ख) शून्यवादः
III.	योगाचारः	(ग) बाह्यार्थानुमेयवादः
IV.	माध्यमिकः	(घ) बाह्यार्थप्रत्यक्षवादः

कूट :

	I	II	III	IV
(A)	(ग)	(घ)	(क)	(ख)
(B)	(घ)	(क)	(ग)	(ख)
(C)	(घ)	(ग)	(क)	(ख)
(D)	(ग)	(घ)	(ख)	(क)

75. गौतमीयमतेन स्तुतिर्निन्दा, परकृतिः पुराकल्पश्चेति समूहत्वेन केन नाम्ना अभिधीयते ?

(A) विधिः इति

(B) अर्थवाद इति

(C) विनियोग इति

(D) अर्थापत्तिः इति

76. न्यायसूत्रानुसारम् अनुमानस्य भेदत्रयं किम् ?

(A) पूर्ववदशेषवदसामान्यतोदृष्टञ्च

(B) पूर्ववत् शेषवत् सामान्यतोदृष्टञ्च

(C) अपूर्ववत् शेषवत् सामान्यतोदृष्टञ्च

(D) पूर्ववदशेषवत्सामान्यतोदृष्टञ्च

77. सांख्ये वर्णितेषु पञ्चविंशतितत्वेषु सम्मिलितो नास्ति –

(A) महत् तत्वम्

(B) अहंकारः

(C) पुरुषः

(D) ईश्वरः

78. योगशास्त्रमतेन क्लेशकर्मविपाकाशयैः अपरामृष्टः पुरुषविशेषः कः ?

(A) सत्पुरुषः

(B) ईश्वरः

(C) अशेषपुरुषः

(D) सम्प्रज्ञातपुरुषः

79. वैशेषिकदर्शनस्य प्रथमं सूत्रं किम् ?

(A) अथातो धर्मं व्याख्यास्यामः

(B) अथ त्रिविधदुःखात्यन्तनिवृत्तिरत्यन्तपुरुषार्थः

(C) अथातो धर्म जिज्ञासा

(D) अथातो ब्रह्म जिज्ञासा

80. प्रायेणैव हि मीमांसा लोके लोकायतीकृता ।
तामास्तिकपथे कर्तुमयं यत्नः कृतो मया ॥
मीमांसादर्शनस्य सन्दर्भे कथनमिदं कस्य ?

(A) प्रभाकरमीमांसकस्य

(B) कुमारिलभट्टस्य

(C) पार्थसारथिमिश्रस्य

(D) माधवाचार्यस्य

81. अधस्तनेषु भूतार्थवादस्य उदाहरणं भवति –

(A) आदित्यो यूपः ।

(B) अग्निर्हिमस्य भेषजम् ।

(C) इन्द्रो वृत्राय वज्रमुदयच्छत् ।

(D) बर्हिषि रजतं न देयम् ।

82. विष्वग्गमनवान् अस्ति –

(A) प्राणवायुः (B) व्यानवायुः

(C) अपानवायुः (D) समानवायुः

83. अन्वये साधनं.......................... ।

(A) दिव्यम् (B) व्यापकम्

(C) व्याप्यम् (D) स्फुटम्

84. 'अन्योऽन्तर आत्मा विज्ञानमयः' कस्य मतम् ?

(A) चार्वाकस्य

(B) प्रभाकरस्य

(C) बृहस्पतेः

(D) बौद्धानाम्

85. अधस्तनेषु चित्तविक्षेपः नास्ति –

(A) व्याधिः

(B) समाधिः

(C) भ्रान्तिदर्शनम्

(D) संशयः

86. "स्वार्थ इव परार्थ आरम्भः" कुत्र अस्ति ?

(A) न्यायदर्शने (B) सांख्यदर्शने

(C) जैनदर्शने (D) चार्वाकदर्शने

87. कस्य विधेः सहकारिभूतानि षट्प्रमाणानि सन्ति ?

(A) विनियोगविधेः

(B) अधिकारविधेः

(C) उत्पत्तिविधेः

(D) प्रयोगविधेः

88. कस्य असमवायी कारणं द्रवत्वम् ?

(A) अनुभवस्य (B) शब्दस्य

(C) स्यन्दनस्य (D) अपानवायोः

89. 'स तु दीर्घकालनैरन्तर्यसत्कारासेवितो दृढभूमिः'।

अत्र 'स' पदेन सहसम्बन्धः अस्ति –

(A) अध्यासः (B) आरोपः

(C) विरागः (D) अभ्यासः

90. कैवल्यं साक्षित्वं कस्य ?

(A) पुरुषस्य (B) परमेश्वरस्य

(C) अहंकारस्य (D) प्रकृतेः

91. कस्य गुरोर्नाम 'वर्षाचार्य' आसीत् ?

(A) पाणिने: (B) कात्यायनस्य

(C) जैनेन्द्रस्य (D) शाकटायनस्य

92. नटसूत्रेण क: सम्बद्ध आसीत् ?

(A) कर्मन्द: (B) कृशाश्व:

(C) पाराशर्य: (D) पिङ्गल:

93. 'पुंक्षु' इत्यस्य प्रयोगस्य साधुत्वनिर्धारणाय एतस्य व्याकरणस्य रचना अभवदिति प्रसिद्धिरस्ति –

(A) ऐन्द्रव्याकरणस्य

(B) चान्द्रव्याकरणयस्य

(C) सारस्वतव्याकरणस्य

(D) हैमव्याकरणस्य

94. वर्णोत्पत्तौ मन: कम् आहन्ति ?

(A) प्राणवायुम् (B) कायाग्निम्

(C) कण्ठम् (D) यमाग्निम्

95. अधोलिखितेषु एष: अधम: पाठको नास्ति –

(A) शीघ्री (B) शिर:कम्पी

(C) अर्थज्ञ: (D) अल्पकण्ठ:

96. अधोलिखितेषु उचितं क्रमं चिनुत –

(A) अफ्रीकाखण्ड: – बुशमैन

(B) यूरेशियाखण्ड: – बांटू

(C) अफ्रीकाखण्ड: – चीनी

(D) यूरेशियाखण्ड: – सूडान

97. 'डच' भाषाया: मुख्यत: एतेन सहवर्तते –

(A) जर्मनीदेशेन

(B) हालैण्डदेशेन

(C) पोलैण्डदेशेन

(D) बेल्जियमदेशेन

98. द्वितीयं ध्वनिपरिवर्तनं कदा अभवत् ?

(A) 600 ई.पू.त: 200 ई.पू.मध्ये

(B) 600 ई.त: 800 ई.मध्ये

(C) 800 ई.त: 1000 ई.मध्ये

(D) 1000 ई.त: 1200 ई.मध्ये

99. 'देवा:' इत्यस्य पदस्य वैदिकं रूपमपि इत्थं लभ्यते –

(A) देवास: (B) दैवास:

(C) देवासा: (D) देवेभि:

100. अधोलिखितेषु एतद् अर्थादेशस्य उदाहरणं नास्ति –

(A) दुहिता (B) मृग:

(C) तटस्थ: (D) इनमें से कोई नहीं

101. सर्वनामस्थानसंज्ञाविधायकं सूत्रमस्ति –

(A) स्वादिष्वसर्वनामस्थाने

(B) तिङ्शित्सार्वधातुकम्

(C) सुडनपुंसकस्य

(D) यचि भम्

102. शब्दरूपसमूहेषु सर्वोपयुक्तं समूहं चिनुत –

(A) गुरून्, गुरूणा, गुरूषु

(B) वारिणी, वारीणि, वारीणाम्

(C) सुधी, सुधियाः, सुधियाम्

(D) मातारौ, मातृः, मातृषु

103. 'दण्डी, दण्डिकः' इत्यत्र मतुबर्थे प्रत्ययविधायक सूत्रमस्ति –

(A) केशाद् वोऽन्यतरस्याम्

(B) अत इनिठनौ

(C) प्राणिस्थादातो लजन्यतरस्याम्

(D) व्रीह्यादिभ्यश्च

104. 'धातोः कर्मणः समानकर्तृकादिच्छायां वा' इति सूत्रस्य समुचितम् उदाहरणमस्ति –

(A) बोभूयते (B) जिघत्सति

(C) पुत्रीयति (D) इदामति

105. क्रियार्थायां क्रियायाम् उपपदे भविष्यत्यर्थे धातोः कौ प्रत्ययौ भवतः ?

(A) शतृ-शानचौ (B) क्त-क्तवतू

(C) तुमुन्-ण्वुलौ (D) क्त्वा-ल्यपौ

106. समुचितं विकल्पं चिनुत –

(A) महद् अरण्यम्–अरण्याणी

(B) इन्द्रस्य स्त्री–इन्द्रानी

(C) वरुणस्य स्त्री–वरुणाणी

(D) यवनानां लिपिः–यवनानी

107. आत्मनेपदविधायकं सूत्रं नास्ति –

(A) अपह्नवे ज्ञः

(B) उदश्चरः सकर्मकात्

(C) अभिप्रत्यतिभ्यः क्षिपः

(D) विपराभ्यां जेः

108. 'केषां शब्दानामनुशासनम्' इति प्रश्ने कृते महाभाष्यकारेण समुत्तरितम् –

(A) केवलं वैदिकानाम्

(B) केवलं लौकिकानाम्

(C) लौकिकानां वैदिकानाञ्च

(D) अलौकिकानां वैदिकानाञ्च

109. महाभाष्यकारदृष्ट्या यः शास्त्रपूर्वकं शब्दान् प्रयुङ्क्ते सः केन युज्यते ?

(A) अभ्युदयेन (B) प्रयत्नेन

(C) व्याकरणेन (D) लोकेन

110. 'तद्द्वारमपवर्गस्य वाङ्मलानां चिकित्सितम् । पवित्रं सर्वविधानामधिविधं प्रकाशते ॥ इत्यस्यां कारिकायां भर्तृहरिः कस्य महिमानं प्रतिपादयति ?

(A) व्याकरणशास्त्रस्य

(B) शब्दब्रह्मणः

(C) वेदशास्त्रस्य

(D) स्फोटवादस्य

111. 'कविकुलगुरुः कालिदासो विलासः' कस्येयमुक्तिः ?

(A) बाणभट्टस्य (B) जयदेवस्य

(C) अश्वघोषस्य (D) दण्डिनः

112. 'सौन्दरनन्दम्' महाकाव्ये सर्गाः सन्ति –

(A) 18 (B) 20

(C) 24 (D) 28

113. चिन्तामणिमन्त्रसिद्धिमाप्तः –

(A) कालिदासः (B) बाणभट्टः

(C) श्रीहर्षः (D) शूद्रकः

114. हिंस्रः स्वपापेन विहिंसितः खलः साधुः समत्वेन भयाद्विमुच्यते' पदमिदं निम्नलिखितेषु कस्मिन् ग्रन्थे प्राप्यते ?

(A) मेघदूते

(B) वेणीसंहारे

(C) शिवराजविजये

(D) अभिज्ञानशाकुन्तले

115. 'वटेश्वरदत्तः सामन्तः' कस्य सम्बन्धिः अस्ति ?

(A) विशाखदत्तस्य (B) भवभूतेः

(C) बिल्हणस्य (D) कल्हणस्य

116. 'पेरि पोइएतिकेश' इत्यस्य ग्रन्थस्य कर्ता अस्ति –

(A) क्रोचे (B) अरस्तु

(C) प्लेटो (D) लॉन्जाइनस

117. 'बेनदेत्तोक्रोचे' महोदयस्य प्रसिद्धेः प्रधानाधारः –

(A) पोएटिक्स (B) अभिव्यंजनावादः

(C) मानववादः (D) विकृतिवादः

118. रुद्रटमते अर्थालङ्काराणां वर्गाः –

(A) 4 (B) 6

(C) 8 (D) 3

119. आचार्यवामनमते रीतयः सन्ति –

(A) 3 (B) 4

(C) 5 (D) 6

120. आचार्यकुन्तकमते कविव्यापारवक्रत्वप्रकाराः संभवन्ति –

(A) 4 (B) 5

(C) 6 (D) 7

121. यः अधिपं साधु न शास्ति स –

(A) किङ्करः (B) किंप्रभुः

(C) वनेचरः (D) किंसखा

122. कस्य क्षितिरक्षिणः कथाः निपीय बुधाः सुधामपि तथा न आद्रियन्ते ?

(A) युधिष्ठिरस्य (B) नलस्य

(C) भीमस्य (D) इन्द्रस्य

123. ....नाम पुरुषाणामखिलमलप्रक्षालन-क्षममजलं स्नानम् ।

(A) गुरूपदेशः (B) राजलक्ष्मीः

(C) यौवनारम्भः (D) बुद्धिः

124. पुरुषोत्तमनिवासयोग्या का नगरीनगर तनया गौरी इव मनोहरा भाति ?

(A) विदर्भनगरी (B) विदिशानगरी

(C) निषधपुरी (D) विजयनगरी

125. धर्मदत्तमते रसे सारः भवति –

(A) चमत्कारः (B) आलम्बनविभावः

(C) अनुभावः (D) नटः

126. काव्यप्रकाशस्य काव्यहेतुनिरूपणकारिकायां हेतुः इत्यत्र एकवचनेन समुदितानां परस्परसापेक्षाणामेव हेतुत्वम् इति लभ्यते –

(A) तृणारणिमणिन्यायेन

(B) दण्डचक्रादिन्यायेन

(C) मयूराण्डरसन्यायेन

(D) गड्डलिप्रवाहन्यायेन

127. ....वैदग्धभङ्गीभणितिरुच्यते ।

(A) रीतिरेव

(B) वक्रोक्तिरेव

(C) अनुमितिरेव

(D) वृत्तिरेव

128. नाट्यसङ्ग्रहे निर्दिष्टः नास्ति –

(A) रसाः (B) भावाः

(C) रङ्गः (D) प्रेक्षकः

129. दोषा गुणा गुणा दोषा यत्र स्युः.........हि तत् ।

(A) मृदवं (B) व्यवहारः

(C) नाट्यं (D) लास्यं

130. म्रभ्नैर्यानां त्रयेण त्रिमुनियतियुता.........कीर्तितेयम् ।

(A) मालिनी (B) स्रग्धरा

(C) मन्दाक्रान्ता (D) इन्द्रवज्रा

131. महाभारते पर्व नास्ति –

(A) कर्णपर्व (B) सौप्तिकपर्व

(C) भीमपर्व (D) स्त्रीपर्व

132. पुराणानां पञ्चलक्षणेषु न विद्यते –

(A) वंशः (B) छन्दः

(C) प्रतिसर्गः (D) मन्वन्तराणि

133. मनुस्मृत्यनुसारेण 'भुवः' इति महाव्याहृतिः कस्मात् वेदात् उद्धृता वर्तते ?

(A) अथर्ववेदात् (B) सामवेदात्

(C) ऋग्वेदात् (D) यजुर्वेदात्

134. ब्राह्मीलिपिः कथं लिख्यते ?

(A) खरोष्ठीलिपिवत्

(B) वामतः दक्षिणं प्रति

(C) उभयतः

(D) दक्षिणतः वामं प्रति

135. अर्थशास्त्रे एकैश्वर्यस्य वर्णनं कस्मिन् अधिकरणे विद्यते ?

(A) प्रथमे (B) चतुर्थे

(C) पञ्चमे (D) अष्टमे

136. चन्द्रगुप्तद्वितीयस्य सांचीशिलालेखः कदा कस्यां लिप्याञ्च लिखितो वर्तते ?

(A) 412 ई. मध्ये ब्राह्मीलिप्याम्

(B) 900 ई. मध्ये नागरीलिप्याम्

(C) 106 ई. मध्ये शारदालिप्याम्

(D) 725 ई. मध्ये खरोष्ठीलिप्याम्

137. "धर्मो हि दण्डरूपेण ब्रह्मणा निर्मितः पुरा ।" इत्येतत् वाक्यं कस्मिन् ग्रन्थे लिखितं वर्तते ?

(A) रघुवंशमहाकाव्ये

(B) याज्ञवल्क्यस्मृतौ

(C) प्रतिमानाटके

(D) श्रीमद्भगवद्गीतायाम्

138. यशोवर्मदेवस्य नालन्दाशिलालेखस्य लिपिरस्ति –

(A) खरोष्ठी

(B) उत्तरीब्राह्मी

(C) दक्षिणभारतीयब्राह्मी

(D) कीलशीर्षकब्राह्मी

139. श्रीमद्भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि विद्यते ?

(A) अनुशासनपर्वणि (B) उद्योगपर्वणि

(C) भीष्मपर्वणि (D) द्रोणपर्वणि

140. रामायणम् अस्य उपजीव्यं नास्ति –

(A) प्रतिमानाटकस्य

(B) महावीरचरितनाटकस्य

(C) प्रसन्नराघवनाटकस्य

(D) मध्यमव्यायोगस्य

141. कौटिल्यार्थशास्त्रे दूतः कतिविधः ?

(A) द्विविधः (B) त्रिविधः

(C) पञ्चविधः (D) सप्तविधः

142. कर्षको वृत्तिक्षीणः प्रज्ञाशौचयुक्तः कतमः गुप्तचरः ?

(A) गृहपतिकः

(B) तापसः

(C) कापटिकः

(D) रसदः

143. एकमहोरात्रं कियन्मुहूर्त्ताणां निर्धारितम् ?

(A) षष्टिः (B) विंशतिः

(C) त्रिंशत् (D) अष्टाविंशतिः

144. दुर्गेषु कतमं दुर्गं बाहुगुण्येन विशिष्यते ?

(A) अब्दुर्गम्

(B) गिरिदुर्गम्

(C) महीदुर्गम्

(D) नृदुर्गम्

145. एतेषु कतमं प्रकरणं व्यहाराध्याये वर्णितम् ?

(A) सीमाविवादप्रकरणम्

(B) राजधर्मप्रकरणम्

(C) दानप्रकरणम्

(D) यतिधर्मप्रकरणम्

146. आधौ प्रतिग्रहे क्रीते च का क्रिया बलवत्तरा ?

(A) पूर्वा क्रिया

(B) उत्तरा क्रिया

(C) समाना क्रिया

(D) अभियोगानुसार-क्रिया

147. हाथीगुम्फा-अभिलेखे खारवेलस्य जीवनस्य कतिवर्षाणां क्रमिकवर्णनं समुपलभ्यते ?

(A) पञ्चदशवर्षाणाम्

(B) त्रयोदशवर्षाणाम्

(C) विंशतिवर्षाणाम्

(D) आजीवनस्य

148. छत्रयष्ट्योश्च स्थापना केन अभिलेखेन सम्बद्धाऽस्ति ?

(A) हाथीगुम्फा-अभिलेखेन

(B) यशोधर्मण: मन्दसौर-शिलालेखेन

(C) इलाहाबादस्तम्भलेखेन

(D) सारनाथबौद्धप्रतिमालेखेन

149. हर्षस्य बांसखेड़ा ताम्रपट्टाभिलेखस्य लिपि: वर्त्तते –

(A) शारदालिपि:

(B) देवनागरी-लिपि:

(C) दक्षिणी ब्राह्मी-लिपि:

(D) उत्तरब्राह्मी-लिपि:

150. समुद्रगुप्तस्य प्रयागस्तम्भाभिलेख: मूलत: आसीत् –

(A) कौशाम्ब्याम्

(B) वाराणस्याम्

(C) भुवनेश्वरे

(D) बीजापुरे

(SPACE FOR ROUGH WORK)

रफ़ कार्य के लिए जगह

(SPACE FOR ROUGH WORK)

रफ़ कार्य के लिए जगह